

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 25. szám.

Vasárnap, június 29.

Bűnforrások.

Istentől legáldottabb érzés jónak lenni, mégis kevés az igazán jó ember. Szörnyű lelki bűnhődés szokott a gonosztett ára lenni, mégis sűrűn akadnak olyanok, akik ráadják a fejüket. A gonosztettek krónikája kifogyhatatlan. Rejtőzve él a fenevad a rosszhajlamú emberek lelkében és csak alkalomra vár, hogy előtörjön. Az alkalmi bűnösök száma légió.

Újabban azonban úgyszólván állandóan izgalomban tartják a közvéleményt olyan bűncselekmények, amelyeket érett megfontolással készítettek elő. Egész haditervet eszelnek ki s végrehajtják azt hidegvérrel s mikor a bíróság számadásra vonja a gonosztévőt, az nem törik meg a bizonyítékok súlya alatt, hanem cinikusan bevallja, hogy őlt, mert haszna volt belőle. Vannak emberi bestiák, akik a gyilkosságot egyszerű vagyonszerzési módnak tekintik.

Nyilvánvaló, hogy ez a lelki züllés az erkölcsi érzéknek ez az elfásultsága összefüggésben van a világháborúval, amely feloldotta a tízparancsolat

tilalmait, igaz, csak az ellenséggel szemben. De hát az ellenség fogalma nagyon rugalmas. Befér ebbe nemcsak a haza ellen támadó idegen, hanem egyes ideológiák szerint a vagyonos osztály is.

Megszűnt ugyan a háború de az ellenség megmaradt. Olvassuk csak a szocialista iratokat s megtudjuk belőlük, hogy a munkásnak legnagyobb ellensége a kapitalista munkaadó. Más szélső irányzatok szócsövei viszont azt hirdetik, hogy az uralkodó politikusok a népjólét hóhérai. A demagóg sajtó vádirataiban államférfiak, bankok, gyárak, birtokosok mind a közjólét ellenségeiként szerepelnek.

Igy vetik a gyűlölet magvát a háború által különben is megrontott erkölcsök talajába. Lehete aztán csodálkozni azon, ha a tanítás megfogamzik? Ha az emberek szenvedélyeket raktároznak fel vagy legalább is érveket merítenek ahhoz, hogy gattetteket a visszatörítés hamis jogán kövessenek el? Hiszen ha való az, hogy uzsorásokkal, panamázókkal, népszípolyozókkal, rabszolgatartókkal és politikai hóhérokkal vagyok körülveve, hát akkor csak én legyek jámbor és igaz a gonosz-

Képek Bia pusztulásáról.

ságoknak ebben az ádáz harcában, csak én válogassam meg az eszközöket, csak én tiszteljem a tízparancsolatot? Ezen a módon adódik fel a kérdés a demagógia által megmérgezett s különben is gyenge erkölcsű emberek lelkében s a felelet az, hogy többé-kevésbé igazoltaknak tekintik magukat, amikor betörnek a mások vagyonába és életébe.

Okozati összefüggés van a bűncselekmények és a demagógia vádaskodásai, az osztályharc izgatásai között, minélfogva a demagógiát kell elsősorban megfékeznünk, ha az élet erkölcsi rendjét helyre akarjuk állítani.

Ez a megfékezés a célja a büntetőnovella sajtószakaszainak és noha a tervezett intézkedések a jószándékú sajtót is aggodalomba ejtik, azt őszintén be kell vallanunk, hogy valamit tenni kell. Meg kell akadályozni az élő jog minden alkalmas eszközeivel, hogy az eltévelyedett sajtó tolvajoknak és gyilkosoknak váljék nevelő iskolájává.

Budapest, június 28.

A szerajevói gyilkosság évfordulója. Ma tíz esztendeje, hogy *Princip* szerb gonosztevő megölte Szerajevóban *Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét, Hohenberg Zsófia hercegnőt.* A szerb bérenc revolvorgolyói nem csupán egy szerető házaspárt gyilkoltak meg s juttattak árvaságra három ártatlan gyermeket, hanem megindították a világháborút s ezáltal szétépték millió és millió család boldogságát, özvegyiségre és árvaságra juttatva ártatlan emberek millióit. A világ legnagyobb gonosztette volt hatásaiban a szerajevói gyilkosság. S ezt a napot *Princip* országa nemzeti ünnepé avatta és a merénylő gyilkos ma odaát nemzeti vértanu. Ha semmi más, ez bizonyítja napnál világosabban, hogy a szerajevói gyilkosságot s vele a világháborút tervszerűen készítették elő ellenségeink. Csak frivol kifogás volt, mikor az ultimátumra azt felelték, hogy a gyilkosokat a szerb hatóságok maguk akarják megbüntetni. Hogy mennyire akarták megbüntetni, látjuk most: nemzeti vértanu gyanánt ünneplik *Principet.* Ez a tény árulja el őket, hogy a világháborúnak ők a szerzői. Jó lesz ezen a szomorú évfordulón ezt az igazságot megjegyezni azoknak az együgyű, vagy gonosz magyarországiaknak is, akik a világháború okozóit a központi hatalmak országaiban, sőt egyenesen hazánkban keresik. Isten nem bontal ver: a szerajevói gaztett tizedik évfordulóján morajlik a föld, zúg a nép odaát, robbanás fenyegeti a Szerajevóban fogamzott új államot.

*

A halott türelmes. A nemzet legnagyobb fiának a nevét nem szabad belekeverni a pártpolitikába. Ezt tartja minden józan magyar hazafi. Hunyadi, Rákóczi, Széchenyi és Kossuth nevét pártpolitikai cégrül fölhasználni — rútlízléstelenség. Ezek a nevek nem egy párté, hanem az egész nemzeté. Mégis akadt egy különben jelentéktelen pártocska, mely Kossuth Lajos nevét bevette a cégébe. Még hozzá radikális, félvörös és forradalmár párt. Ezt a pártot, mely visszaél a halott türelmével, most alaposan megleckéztette valaki. Az illető *P. Ábrahám Dezső,* aki a forradalom előtt függetlenségi képviselő volt, a forradalom alatt *Károlyi Mihály hívei közé tartozott, de pár hét múlva a gyávya vörös gróf ellen fordult, mert előre látta, hogy kommunizmusba viszi az or-*

szágot. Ábrahám Szegeden az ellenforradalmi kormány elnöke lett, de visszatérve a kommunizmus összeomlása után, újra a leszerepelt függetlenségi pártba lépett be. Így keveredett össze újból a régi Károlyi-kormány bukott alakjaival, Batthyányival, Nagy Vincével és néhány szélsőséges nemzetgyűlési képviselővel. Ez a csoport nevezte magát Kossuth-pártnak, szövetkezve újból a szocialistákkal. Ábrahám most kilépett közülük s levelében le is leplezi őket. Ez az úgynevezett «Kossuth»-párt az októberi forradalmat akarja újra csinálni és az áruló Károlyi Mihályt kívánja vissza a maga romboló köztársaságával. Ábrahám fölhívja a közvélemény figyelmét arra, hogy minő veszély rejlik egy pártban, mely újra Károlyit tolja előtérbe, aki a kommunizmusba vitte az országot. Mi pedig azt kérdezzük: Mit szólna Kossuth azokra, akik a nevével így visszaélnék? Nem fogna-e korbacstot a kezébe, ha élne? De a halott — türelmes...

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A nemzetgyűlés ezen a héten a pénzügyi felhatalmazási javaslatot, az *indemnitást* tárgyalta s a vita már annyira előrehaladt, hogy rövidesen, legfeljebb *egy-két nap alatt véget is ér.* Ha a kisebbségi pártok meg nem gondolják magukat és obstrukciót nem kezdenek, az indemnitás után

sor kerülhet a fővárosi törvényjavaslat tárgyalására is,

amely a fővárosi törvényhatóság választások szempontjából immár igen sürgős. Tekintettel arra, hogy a kormány és a nemzetgyűlés óriási többsége a nyári szünetet feltétlenül szükségesnek tartja,

a Ház legfeljebb július 10-ig marad együtt.

Ha eddig az időpontig a fővárosi törvényjavaslat letárgyalható, úgy a többség a napirendre tűzéshez hozzájárul, ellenkező esetben a fővárosi javaslatra csak ősszel térnek rá.

A közvéleményt három interpelláció foglalkoztatta az elmúlt napokban. Az egyik *Dréhr* Imre interpellációja volt, aki a pénzügyminisztert kérdezte meg a külföldi kölcsön állásáról és a gazdasági helyzet kilátásairól. *Korányi* Frigyes báró pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a külföldi magyar kölcsön minden tekintetben biztosítva van,

az ország nemzetközi hitele helyreállott,

a gazdasági körülményeink javulóban vannak s ezzel szemben kötelezése a magyar társadalomnak, hogy *önbizalommal tekintsen a jövő elé.* Ugyan ilyen értelemben nyilatkozott *Kállay* Tibor volt pénzügyminiszter is, aki Genfben a népszövetség tanácsülésén folytatott érdeklünkben fontos tárgyalásokat.

Egy másik interpelláció nagyatádi *Szabó* István földművelésügyi miniszterhez szólt földbirtokreform kérdésben. A földművelésügyi miniszter a felhozott konkrét eset kapcsán kijelentette, hogy

kisajátítás alá eső birtokok kimeléséről nem lehet szó.

A kormánynak ez a szigorú álláspontja *megnyugtatóan hat az agrártársadalomnak ama részére, amely joggal igényelheti a földhözjuttatást.* A harmadik interpelláció inkább személyes természetű volt, mintsem tárgyilag. *Eckhardt* Tibor nemzetgyűlési képviselő, aki valamikor a Bethlen-kormány sajtófőnöke és a miniszterelnök bizalmi embere volt, élesen megtámadta már több ízben a kormányt, de főként magát a miniszterelnököt, gróf Bethlen Istvánt. Ezúttal az történt, hogy egy beszéd kapcsán közbeszólás formájában a miniszterelnököt meggyanúsította. Meggyanúsította még pedig azzal, hogy a Weisz Manfréd-féle derékegyházi birtok mentesítése végett a földbirtokrendező bíróságnál közbenjárt.

Bethlen István gróf miniszterelnök ebben az ügyben kétszer is felszólalt,

s erélyes szavakkal a leghatározottabban visszautasította ezt a gyanúsítást és a célzatos beállítással szemben a való tényállást feltárva rámutatott arra, hogy Eckhardt akciója nem irányul másra, csak az ő egyéni és politikai tekintélyének lerontására. A nemzetgyűlés többségi pártjai, de még a *kisebbségi pártok között is számosan* helyesléssel vették tudomásul a miniszterelnök kijelentéseit.

MEZŐGAZDASÁG

Fokozzuk burgonyatermésátlagunkat!

Irta: Filó János.

A burgonyatermelés úgy gazdasági, mint közgazdasági szempontból igen fontos az országra, de az egyes vidékeken valósággal nélkülözhetetlen. A burgonya, mint emberi eledel, mint olcsó és kiadós állati takarmány, mint a gazdasági iparágak kitűnő versenyanyaga egyaránt fontos a mezőgazdaságra.

Kevés kulturnövényünk van, amely úgy tudna alkalmazkodni a klimatikus viszonyainkhoz, mint éppen a burgonya, mégis aránylag kisebb termésátlagokat érünk el, mint amennyit elérni lehetne. Ennek oka abban keresendő és található fel, hogy a burgonyát többnyire silányabb talajokon termesztik, amelyekben nincs annyi táplálékanyag, amennyi a nagy termések elérésére elegendő volna, másrészt pedig abban, hogy nem használjuk a mi viszonyainknak megfelelő vetőgumót és a régi fajtáinknál újabb és újabb burgonyabetegségek lépnek fel, amelyekkel szemben nem tudunk eléggé védekezni.

Hazánkban a burgonyát legnagyobb mennyiségben homokos talajokon termesztik vagy középkötött és kötött talajokon, amelyek nem tartalmaznak elegendő táplálékanyagot, már pedig, hogy a burgonya bő termést adjon, sok tápanyagot kíván, kevesebb foszforsavat, de annál több nitrogént és káliumot igényel a talajból.

A burgonyát rendszerint istállótrágyás földbe teszik, azonban a bőséges istállótrágya a termés minőségét csökkenti, a keményítőtartalmat apasztja, az érést késlelteti és egyenlőtlené teszi, azonkívül pedig az istállótrágya a burgonyabetegségek elterjedésének is kedvez.

Az istállótrágyának a burgonya minőségére gyakorolt káros hatását megfelelő műtrágyák alkalmazásával ellensúlyozhatjuk.

Amilyen energikusan tudja a burgonya gyenge gyökérzetével a talaj káliumtartalmát kihasználni, éppen olyan gyámoltalan a talaj nitrogén és foszforsav tartalmának felhasználásánál.

Ezért célszerű a burgonya kiültetéskor kat. holdanként 60–80 kg. kénsavas ammóniát vagy 40–60 kg. chilisalétromot két részletben kiszórni. Az első részletet a kiültetés után, a másik részletet pedig az első kapálás után szórhatjuk el. Bár gyorsan hat a chilisalétrom, mert vízben azonnal feloldódik és a termés hathatósan fokozza, nagyobb hatást csak úgy érünk el, ha nitrogén mellett foszforsavat és homokos talajon káliumot is adagolunk.

Középkötött vagy kötött földben — ha közvetlen istállótrágyás földbe ültetjük a burgonyát — rendszerint igen meghálálja a szuperfoszfát alkalmazását, amelyből kat. holdanként 150–200 kg.-ot kell lehetőleg ősszel vagy korán tavasszal az ültetés előtt elszórni és jól a talajba keverni.

A szuperfoszfát főleg a gumók képzésénél fejti ki jó hatását, siettetni az érést, a betegség iránti ellenállóképességet fokozza, izletesebbé teszi és lisztesebbé változtatja.

A burgonya mint káliéhes növény, a kálióból is sokat von el a talajból, azért «kálirabló» növénynek is hívják.

Különösen homoktalajaink káliumban nagyon szegények és ezért itt a káli visszapótlásáról feltétlen gondoskodni kell. A káli visszapótlására legjobban ajánlható a 4%-os kálisó, melyből kat. holdanként 80–100 kg.-ot kell lehetőleg ősszel vagy korán tavasszal, szuperfoszfáttal egyidőben a talajba juttatni.

Kerpely Kálmán egyetemi tanár a magyar kir. debreceni gazdasági akadémia gazdaságában, jóminőségű barna homoktalajon burgonyával végzett műtrágyázási kísérlete alkalmával kat. holdanként 180 kg. 16%-os szuperfoszfátot, 100 kg. 40%-os kálisót és 50 kg. chilisalétromot alkalmazva, az alábbi eredményeket érte el:

Trágyázatlan növények alatt átlag 10 darab gumó termett, melyeknek súlya 444 gramm volt; szuperfoszfát, káli- és chilisalétrommal trágyázott növények alatt átlag 16 darab gumó volt 922 gramm súlyban.

100 négyzetméter (27·8 négyszögöl) trágyázatlan területen (augusztus végén felvéve) 150 kg., a szuperfoszfát, káli- és chilisalétrommal trágyázott területen pedig 301 kg. gumó termett.

Kétségtelen, hogy a műtrágyák alkalmazása a nagyobb burgonyaterméseknek nélkülözhetetlen-kelléke.

Az OMGE állattenyésztési vándorgyűlése Makón.

Schandl József dr. közgazdasági egyetemi tanár, a «Vasárnap» munkatársa, előadást tart.

Hogyan kell a kukoricát fejlődése folyamán ápolni.

Irta: Bittera Miklós dr.

A kukorica fejlődése folyamán sok ápolást kíván, de alig is van olyan másik növényünk, amely annyira hálás lenne a gondos munka iránt.

Vannak a kukoricának olyan ápolási munkái, melyekben azt mindig, vagy legalább is részesíteni kell és vannak olyanok, amelyekre csak kivételesen van szükség.

Rendszerint nem maradhat el a kikelt kukoricavetés megfogsolása, mindig szükséges az egyezés, a többszöri kapálás és sokszor a fattyazás. Nálunk legtöbbször töltögetni is szokták a kukoricát, de ez csak nagyon kivételes esetben lesz megokolt. Rendesen többet árt, mint használ. (Erről még egy más alkalommal fogok írni.)

Amikor a fészekbe ültetett, vagy sorbavetett kukorica már kelni kezd, célszerű lehet azt könnyű fogással megjárni. Amíg ugyanis a kukorica kikel, a föld felületét a tavaszi esők összetömhetik és a gyorsan növő gyomok is ellephetik a kukoricatáblát. A fogás a föld felületét fellazítja, a kelést és első fejlődést gyorsítja, a talaj kiszáradását megakadályozza. Az ebben az időben még gyenge gyomokat is kitépi. A kukoricának nem árt, mert annak gyökere erősen és mélyebben ül, azt a fogás nem érinti ki. Legföljebb a kellelénél sűrűbb kukoricában láthatjuk, hogy egynéhány növényt a fogás kihúz. Ilyenkor pedig ez a kis ritkítás nem

árt, sőt használ, mert a megmaradt tövek annál szebben fejlődhetnek.

Akár volt szükség fogasolásra, akár nem, amikor a kukorica harmadik-negyedik levelét hajtja, meg kell azt *először kapálni*.

A kukorica nem kívánja meg az egészen apróra való megmunkálást, azért kapálása, ha az kézierővel történik, nagyobb kapával is végezhető. Így a munka gyorsan halad és olcsóbb.

A kézikapa alakja vidékenként változó, de a kisgazdák legtöbbször szivalakú kapákat használnak. Ilyenekkel nehéz jó munkát végezni, azért sokkal megfelelőbbek a csapott orrúak. Ha a szivalakú kapával szapora munkát akarunk végezni, egész lapját a földbe kell vágni, akkor azonban hegyes vége olyan mélyen jár, hogy a föld színe alatt elhúzódó vékony gyökereket széttépi. A csapott orrú kapával széleset foghatunk, anélkül, hogy mélyre hatolva a kukorica gyökereit megsértené.

Ahogy nálunk rendszerint kapálni szoktak, előre haladva, a kapás azon a soron jár, amelyiken dolgozik. Így a kapával fellazítja a földet, lábnyomával megösszegyűri azt. Különösen hiba ez az első kapáláskor, amikor a kukorica még kicsi. Az összetiprás elkerülésének két egyszerű módja is van. Az egyik az, hogy hátrafelé járva kapálunk. Ezt azonban nehezebb megszokni, azért a másik módot próbáljuk meg. Ne azt a sort kapáljuk, amelyiken járunk, hanem a mellette levőt. A következő kapás egy sorral arrébb áll be. Így azt a sort kapálja, amelyiken az előtte levő jár, míg ő maga szintén kapálatlan sorközben halad. Az ilyen módon való kapálást könnyű megszokni és minden más növények kapálását is célszerű így végezni, de főleg az első kapáláskor van erre szükség. Később már nem, különösen ha a föld nem nedves. Ilyenkor meg úgy sem szabad kapálni.

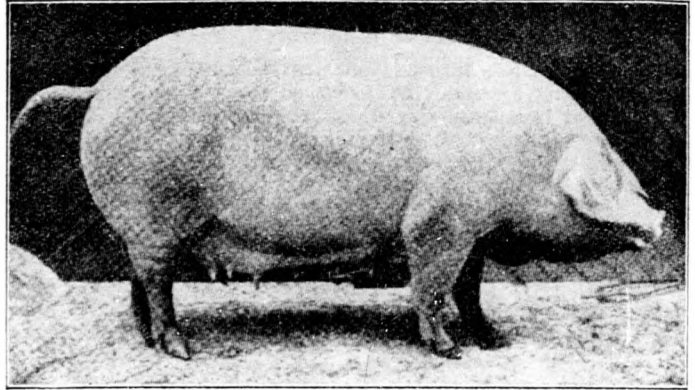
Akárhogyan is végezzük a kézi kapálást, az bizony mindig lassú, ezért drága munka lesz. Egy kataszteri hold megkapálásához aszerint, hogy milyen eszközzel dolgozunk, a föld mennyire kemény és gyomos, 10–20 napszám szükséges.

Gyorsan és emellett jól lehet a munkát elvégezni a *kézi kereskes kapákkal* (Planet-kapákkal), amilyenek beszerzését a kisgazdának is nagyon ajánlhatjuk. Egy kat. holdat $1\frac{1}{2}$ –2 nap alatt megkapálhatunk vele, így az árát már egy esztendőben is megtakaríthatjuk munkaköltséggel. Hozzájárul ehhez még az az előny is, hogy minden munkát idejében, jókor elvégezhetünk.

Akinek nagyobb darab kukoricája van, az már nem győzi a munkát tolokákkal sem, de vele bír, ha *lőkapát* szerez. Ezzel még gyorsabban halad a munka, egy lóval 2–3 kat. holdat megkapálhatunk.

Amikor a kukoricának harmadik-negyedik levele bujni kezd, feltétlen *ki kell azt egyezni* és pedig annyira, hogy minden fészekben *csupán egy tő* maradjon. Szeretnek némely vidéken két növényt is meghagyni egy helyen, ami azonban nem célszerű. Elvégre igen kedvező viszonyok között, korai kukoricánál még csak megengedhető lenne, adhat esetleg némely esztendőben jobb termést is, de az *egy tőre* kiegyezett tengeri mindig *biztosabban terem*, mert száraz esztendőben a növények nem akadályozzák egymást fejlődésükben.

Az is fontos dolog, hogy *mikor egyezzünk?* Elsietni nem szabad a munkát, mert könnyen megtörténhet, hogy azután a meghagyott tövek egy része még kipusztul és a kukoricánk ritka lesz. Nagy hibát követ el az is, aki addig vár az egyezéssel, amíg a kukoricája arasztosnál is magasabbra nőtt, hogy azután így takarmányhoz jusson. Drága eleség ez, mert addig a tengeri már a föld erejét igen megszánta.

Német nemesített koca.

Egyezés után a kapálást meg kell ismételni. Nálunk vidékenként 2–3-szor szoktak kapálni. Ez azonban rossz szokás, mert a *kapálások számát előre meghatározni nem lehet*. Annyiszor kell kapálni, ahányszor a tengeri földje kigazlott, vagy eső azt összetönte. Lehet, hogy három kapálás elég, lehet, hogy négy is kevés. *Addig járjon a kukoricaföldön a kapa és pedig egyszer hosszában, egyszer keresztben, amíg csak a növények között haladva, bennök kárt nem tesznek.*

Sokszor halljuk azt, hogy nem érdemes a kukoricát újra megkapálni, mert szárazság van. Ez veszedelmes okoskodás. Eppen akkor kell sokszor kapálni, ha nem esik eső, mert a *gazda kapával védekezik a szárazság ellen*. A felporhanyított föld védi az alatta levő réteget, nem engedi vizét elpárologni.

Amikor a kukoricánk jól térden felül érő, le kell azt *fattyazni*, amely munkát buja, meleg, esős időben néha többször is meg kell ismételni. A fattyazásra nincs minden kukoricánál szükség, mert nem minden fajta nevel oldalhajtásokat. Amelyik azonban erre hajlandó, annál a fattyazással nem szabad várni, mert minél tovább késünk, a tő erejét a fattyahajtás növekedése annál inkább fogyasztja. A fattya-tengeri, bár jó takarmány, de mégsem ér annyit, mint amilyen kárt tesz a kései fattyazás a szemtermésben.

Igen veszedelmes ellensége a tengerinek az *üszög*. Ennek golyvai — melyek később fekete porral telnek meg — már korán látszanak a kukoricán. Kertben, vagy kis parcellán, főként ahol vetőmagot akarunk fogni, amint a golyvás megvastagodást észre vesszük, le kell azt vágni, összegyűjteni és elégetni. Így megakadályozzuk annak terjedését.

A kukoricát annak érése siettetése céljából le szokták néhol bugázni (csukázni, lefejezni), cimerét az érés közeledtével levágni. *Kivételképen* esős őszen, ha felünk tőle, hogy kukoricánk nem érik meg, amikor a szem már kezd keményedni, meg lehet azt tenni, de ahol mindig szükség van rá, az azt jelenti, hogy nem természetnek megfelelő fajtát. Ilyen helyen korábban érő kukoricát kell keresni.

Sok munkát kíván a kukorica — de meg is hálálja. Ápoljuk szeretettel, gondnal, mert csak úgy ad majd nagy termést!

A nemesített német sertés ma Németországnak legszivesebben tenyésztett fajtája. A lápsertésnek és az angol yorkshirenek keresztezéséből állították elő. Benne szerencsésen egyesül a szaporaság és edzetség a gyors fejlődőképességgel. Féléves koráig megkívánja ugyan a gondos tartást és bő takarmányozást, de azután a legelőt és a tömeges gazdasági takarmányokat is kitűnően értékesíti. Több uradalmunk kipróbálására hozott ilyen fajtát, mert remélik, hogy ez a jól szőrzött, edzett, erős csontú, kevésbé igényes, a tömegtakarmányokat jól hasznosító fajta megfélel a magyar viszonyoknak. *(Lásd a képeket.)*

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít
Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest,
Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

Tisztaságot a borpincében! A borkészítés összes műveleinél rendkívül fontos, hogy kifogástalan tisztasággal dolgozzunk, tiszta edényeket és tiszta szerszámokat használjunk. Már szüretkor a lehető leg tisztább állapotban használjuk mindazon edényeket, melyek a musttal érintkezésbe jutnak. Szüret előtt hozzuk rendbe a puttonyokat, sajtárokat, kádakat. Tisztításukra lugot és forróvizet használjunk, utána hagyjuk kiszáradni. Ugyanígy takarítsuk ki a sajtót is, valamint a mustszűrőt, szivattyút, az ehhez tartozó tömlőket, tőtíkéket, kármentőket. Az eszközökön kívül kifogástalan tisztaságot teremtünk a pincében is. Tisztítsuk ki a hordókat, ászokfákat, a pince padlóját. A bor nagyon hamar magába veszi a penészes hordók, kádak szagát s dohossá válik. Minden átható szagú anyagot ki kell hordani a pincéből, mint amilyenek az erős szagú zöldségfélék, olajfesték, petroleum, karbol, lizol, formalin stb., mert ezek szagát is magába veszi a must és bor. Ha a pince nagyon vizes a falak nedvesek, akkor a bornak mindig lesz valami dohos mellékíze. Ezért már a pince készítésénél tekintettel kell lenni arra, hogy lehetőleg nedvességmentes helyen építsük azt. Ha már mégis ilyen helyen vagyunk kénytelenek pincét létesíteni, alagsóvezéssel próbáljunk segíteni. Továbbá gyakran szellőztessünk s a penészt letakarítva, helyét oltott mésszel mázoljuk be. Az ilyen pincét általában célszerű rövidebb időközökben ki-meszelni. (Windisch dr.)

A paratifusz név alatt em'getett betegség mindenféle fiatal állaton, de különösen a malacok közt lép fel szörványosan vagy helyi járvány alakjában. A 2—4 hetes vagy az elválasztás nehézségeit nyugó állat lázas lesz, majd hasmenés jelentkezik nála és étvágya megszűnik. Mindezek a bélgyulladásnak tünetei. Sokszor a felsőortó körjeléhez még az izületek megduzzadása, köhögésben megnyilatkozó tüdőgyulladás is járul. Sőt némely malacban a b'rgyulladás jelei: apró kiütések, pörkők, varrak is találhatók. E betegség okozói bizonyos paratifusz-bacilluskok, melyek — az állatorvosi tudomány mai felfogása szerint — ártatlan formában az állatok körül mindenütt előfordulnak és kórokozók csak akkor lesznek, ha a fiatal szervezet meghűlés, koplalás, gyomorrontás stb. következtében megbetegedett és így elgyengült. A betegség ellen már ojtószert is készítettek. De ez nem mindig hozza meg a várt eredményt. Ennek magyarázata az, hogy sokféle paratifusz-bacillus van és bármely fajtájuk előidézheti a fent jelzett kórtüneteket. Mindegyik fajta ellen azonban csak az olyan szérum véd, mely az ő fajtájának felhasználásával készült. Ha tehát sok betegünk van és már több el is hullott, akkor érdemes lesz egy-két hullát az ojtóanyagtermelő intézetnek beküldeni, hogy belőlük a kórokozó bakteriumféléseket megállapíthassa és megfelelő ojtóanyagot küldhessen.

A kolorádóbogár veszedelmes ellensége a burgonyának. Egy körülbelül 10 milliméter hosszúságú, a cserebogárhoz hasonló rovar ez, melynek szárnyfedelei sáfránysárgák és mindkét oldalon 5—5 fekete csík húzódik rajta végig. A kolorádóbogarak május első felében bujnak elő a földből, mikor a burgonya friss hajtásai már táplálékot nyújtanak neki. Nösténye két hét múlva a levelek aljára körülbelül 1000 drb petét tojik, melyekből 40 nap alatt kelnek ki a lárvák. A lárvák körteidomiatok és puhatestűek, mint a hernyók, fekete fejfel és sárga testtel. A lárvák még falánkbabbak, mint a bogarak és lerágják a burgonya összes leveleit. Három hét elteltével a földben bebábozzák magukat, hogy azután két hét elteltével, mint felett bogár jöjjenek ismét elő. Egy nyáron ilyenképen 2—3 nemzedék is megjelenhet. Szaporasága és nagy falánksága következtében valóságos réme a burgonyatermelő gazdának. A megtámadott burgonya ugyanis gumót nem terem, mert hiszen lombzatát a bogár és lárvája teljesen lekopasztja. Hazája Északamerika, hol szorgos permetezéssel küzdenek ellene. Az 1887. évben Németországba is behurcolták amerikai burgonyaszállítmányokkal, de akkor sikerült itt kiirtani úgy, hogy azóta se lehetett róla Európában hallani. Most megint fenyegeti Európát a kolorádó-veszedelem. Ugyanis a világháború alatt az észak-amerikai csapatok számára sok burgonyát hajóztak ki Franciaországba. Így jutott be a kolorádóbogár Franciaországba s itt — hír szerint — jelentékeny mérvben elszaporodott. Reméljük, hogy a franciák is ki tudják irtani úgy, mint ötven évvel ezelőtt az ügyes németek tették.

Toll-evés. Némely baromfinak az a rossz szokása van, hogy állandóan a saját vagy társainak tollazatát csipkedi és szagattja. Az okot néha a fehérje- és hamuszegény takarmányban, máskor viszkető bőrbetegségben, ritkán az unalomban lehet megtalálni. Az orvoslásnak természetesen az előidéz okhoz kell igazodnia. Az első esetben nyújtunk némi húshulladékot és tiszta hamut, csontlisztet, zöldségféléket a baromfinak. Bőrviszketés esetén állatorvos tanácsa szerint járunk el. Unalomüözöl pedig biztosítsunk nekik kellő tágaságú, bokros, füves kifutót, kaparóhelyet stb.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mennyibe kerül ma egy jó szövetből készült ruha? (V. V. Kishicsérd.) — **Felelet.** Üzletben készen 1.700.000 koronától, szabónál hárommilliótól fölfelé vásárolható, illetve rendelhető.

Kérdés. Mennyibe kerül egy használt hármasszámú Dzirzon-kaptár? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** Hogy hol vásárolhatna használt kaptárt, nem tudjuk, esetleg az Országos Méhészeti Egyesület útján (Üllői-út 25.) a tagoktól szerezhet. Új háromkeretsoros hármás kaptár 416.000 K, négykeretsoros hármás kaptár 640.000 K körül van és a helybeli «Hangya» útján is megrendelheti.

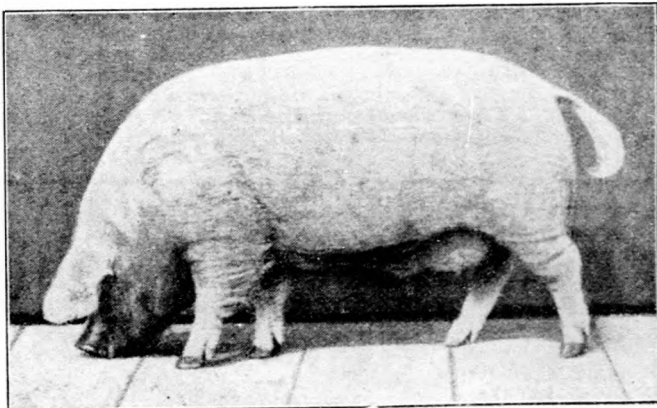
Kérdés. 1. Mikor indul meg külföldre a baromfi kivitele? 2. Mi az ára egy használt hármasszámú Dzirzon-kaptárnak? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** 1. A baromfinak külföldre való szállítása állandóan folyik. 2. Háromkeretsoros hármás Dzirzon-kaptár ára 416.000, négykeretsoros hármás pedig 640.000 K. Az árak új állapotban értendők, használt állapotban az árak igen különbözők, ez a kaptár állapotától függ.

Kérdés. 1. Köteleztem magamat arra 1910-ben, hogy anyómsom halála után három testvéremet 200 K-val fogom egyenként kielégíteni azért, mert annak házát én kaptam tulajdonul, mi tartozom most fizetni testvéreimnek. 2. Nagynéném édesatyjától 600 forintot örökölt, köteles-e ezen az ági rokonoknak juttatni, vagy jogos-e ama intézkedése, hogy csak 200 K-t juttat? (Egy olvasó előfizető.) — **Felelet.** 1. Méltányos és igazságos eljárás az, hogy Ön a testvérei részére járó összegeket, mint aranykoronátartozást valorizálva fizesse meg és pedig úgy, hogy egy aranykoronáért a június hóra rendeltetileg megállapított 18.000 K-t számítja. 2. Ági vagyont képező hagyaték vagyonból örökhagyó annyit köteles juttatni, hogy a kötelestől iránti igényükben — ami a törvényes örökrsz felére terjed — az örökösök sérelmet ne szenvedjenek.

Kérdés. Hármán vagyunk testvérek, édesapánk meghalt, követelhet-e nővérünk a hagyaték 1/3-dánál többet azért, mert 20 éven át dolgozott a birtokon? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Nem követelhet.

Kérdés. Anyánk 1900-ban meghalt s 24 hold föld maradt örökségül vissza, amely közös megegyezéssel egyik testvérünkre szállott — még édesanyánk életében történt megállapodás értelmében — aki viszont minket, másik két testvért, pénzben tartozott kielégíteni. E testvérem a réam jutó részt csak 1916-ban fizette ki, én a pénzt nyugtáztam, de a földről nem vagyok hajlandó lemondani, mi a teendőm? (H. B.) — **Felelet.** Hogyha az Önre anyja halála esetére jutó örökségéről, vagyis a nyolc hold földről jogérvényes megállapodás alapján 3000 K lefizetés ellenében lemondott, úgy semmiféle igényt most nem támaszthat a nyolc hold tulajdonjoga iránt, annál kevésbbé, mivel a közösen megállapított ellenérték összeget már fel is vette.

Üzenet a könyvrendelőknek. (H. G. Vászoly.) Petőfi összes költeményei 38.000 K postaköltséggel együtt. Arany János költeményeinek kiadása már régóta nem kapható. Zászlónk ifjúsági lap szerkesztősége: Budapest, L. Horthy Miklós-út 15. szám alatt van. — (Ifjú N. J.) Az iskolakönyvek árát még nem állapították meg. Német vagy magyar nyelvtant kiadóhivatalunknál rendelhet. — (V. V. Kishicsérd.) Nyáry: Egy karácsonyest a nagy magyar télben, egyfelvonásos, 7000 K; Cserzy—Szalay: Ugarimadás, egyfelvonásos, 10.000 K; Piros bugyelláris, háromfelvonásos, 13.000 K.

Német nemesített kan.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Balogh Elemér arcképét leleplezték a közgazdaságtudományi egyetemen.

Ismeretes, hogy a m. kir. Tudományegyetem közgazdaságtudományi karának felállítását a Hangya szövetkezetek központja tette lehetővé egymillió koronás adományával. Az egyetem létesítésének az eszméje Balogh Eleméré, a Hangya vezérigazgatójé s az eszme valóra válása is az ő nevéhez fűződik. A Tudományegyetem közgazdaságtudományi kara Balogh Elemérnek olyképen kívánta kimutatni elismerését és háláját az egyetem létesítése körül szerzett hervadhatatlan érdemeiért, hogy megfestette az arcképét s az egyetem igazgatósági termében helyezte el. A nagy szövetkezeti vezér-ferfi arcképét a mult szombaton leplezték le kedves, bensőséges ünnepség keretében. A közgazdaságtudományi kar tudós tanárait az ünnepség alkalmával Balogh Elemér meghívta, hogy tekintsek meg a Hangya központi tárházait, a Hangya-ipar albertfalvai gyártelepét s a budafoki borpincészetet és saját szemükkel győződjenek meg róla, hogy a Hangya ma már közgazdasági életünknek legnagyobb jelentőségű tényezője. Az egyetem tanárai szerdán látogatták meg a központi raktárakat, a gyártelepet és a borpincészetet Balogh Elemér vezérigazgató, Dömötör László ügyvezető-igazgató és Bajtay János igazgató vezetésével. A vendégek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. A többszáz milliárdot érő árucikkek raktáraiban hosszabb időt töltöttek el s mindenről látható érdeklődéssel behatóan tájékozódtak. Innen a Hangya-ipar albertfalvai gyártelepére mentek át az egybegyűltek s ott is meggyőződést szereztek arról, hogy a Hangya-szorgalom hatalmas közgazdasági várat képes építeni. A budafoki borpincészet mintaszerszerűsége is teljes mértékben megnyerte a vendégek tetszését.

Kongresszusra készülnek a vadászok.

A «Hubertus» Országos Magyar Vadászati Védegylet ifj. Eszterházy László gróf elnöklése mellett, az egyesület egyes tisztikarának részvételével teljes gyűlést tartott, amely alkalommal Szilágyi Viktor dr. miniszteri tanácsos, alelnök, a vadászat és a hasznos vadállomány nemzetgazdasági jelentőségét méltatta és statisztikai adatokkal döntötte meg azt a téves és sok oldalról jövő szándékos beállítást, hogy a vadászat csak kedvtelés s kimutatta, hogy bár sportzerű a vadászat tevékenysége, a vadászat termelő ösfoglalkozás. Épen ez okból reméli, hogy a jövőben a vadászat ügyét a törvényhozás, a kormány és a hatóságok közgazdasági jelentőségéhez mérten fogják kezelni. Festetics Pál gróf a vadászat népszerűsödését a változott idők természetes folyamánának tartja. Nem lát ebben semmi különösebb veszedelmet, ha a vadászati érdekképviselet teljesíti azt a feladatukat, hogy az új vadászelemt kioktatják nemcsak az írott törvényre, hanem a vadászkerölcse is. Nagy László ügyvezető-igazgató bejelentette, hogy a vadorásznak kihágás helyett vétségé váló minősítése, a tilalmi időnek kitöltése, az élő vad külföldre való kivitelének tilalmazása, a vadászfegyvereknek a luxusadó alól való mentesítése, valamint egyöntetű megyei vadászati szabályrendelet alkotása tárgyában az egyesület illetékes helyeken lépéseket tett. Elhatározta a gyűlés, hogy a vadászat sérelmeinek orvoslása céljából országos vadász-kongresszust készít elő, melynek keretében vadászati kiállítást is rendez.

Dűlőre jut a mezőgazdasági hitel ügye.

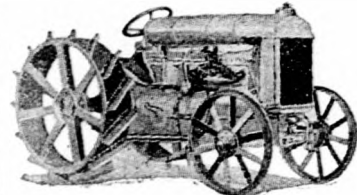
Az elmúlt héten a miniszterelnökségen nagyjelentőségű tanácskozás volt a mezőgazdasági hitelek ügyében. A tanácskozáson a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter, Bud János, a pénzügyminisztériumban beosztott közlelmzési miniszter vettek részt és megjelentek azon a mezőgazdasági kamarák kiküldöttei: Almássy Imre gróf elnök, továbbá Hoyos Miksa gróf, Bottlik József, Marshall Ferenc, Khuen-Héderváry Károly és Purgly Emil. A tárgyalás során olyan szempontok merültek fel, amelyek reményt nyújtanak arra, hogy a kormányban rövid időn belül sikerülni fog a rövid lejáratú hitel kérdését megnyugtató módon megoldani. Ami a hosszú lejáratú kölcsönök ügyét illeti, a mezőgazdasági ipar szükségletét kielégítő tőkék bevonásával lehetséges lesz ezeknek is a folyósítása, miután külföldi tőkecsoportok részéről is igen erős érdeklődés mutatkozik a magyar mezőgazdaság iránt. De a még ma is fennálló korlátozó intézkedések, különösen a moratóriumok és az árverési tilalmak megakadályozzák, hogy a külföldi tőke résztvehessen a magyar gazdasági termelésben. Bethlen István gróf miniszterelnök kijelentette a tanácskozásban, hogy már rövidesen megtörténnek az intézkedések azoknak a korlátozásoknak megszüntetése érdekében, amelyek eddig a külföldi hitelezők-nél a jogbiztonság szempontjából nem nyújtottak teljes biztosítékot. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már kidolgozás alatt is áll és rövid időn belül a nemzetgyűlés elé kerül.

Vetőmagkölcsönt fognak kapni a jégkárt szenvedett gazdák.

Az idén egyes vidékekről olyan nagyarányú jégverést jelentettek, hogy ezek szerint a következő vetéskor vetőmaghiánnyal kell számolni. A földmívelésügyi kormány épen ezért vetőmagkölcsönt fog a jégkárosultak részére nyújtani oly módon, hogy nemesített vetőmagról gondoskodik azon vidékek részére, ahol a jégverés következtében kellő mennyiségű vetőmaggal nem rendelkeznek. Könnyít a helyzeten az is, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó községi hitelszövetkezetek rendelkeznek azzal a tőkével, amellyel a gazdákat segíteni tudják.

A gazdatisztek országos gyűlést tartottak.

A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete az elmúlt vasárnap Budapesten országos nagygyűlést tartott, amelyre az ország minden részéből mintegy kétszáz gazdatiszt jött össze. A nagygyűlésen a földmívelésügyi minisztert Mayer Károly államtitkár képviselte. Képviseletük magukat a mezőgazdasági érdekképviseletnek is. A nagygyűlés megalakulása előtt Fabricius Endre ügyvezető alelnök tett jelentést a nagygyűlés előkészítő bizottságának munkálatairól és javaslatára a nagygyűlés elnökévé Székács Elemér gazdasági főtanácsost, társelnökké Baly Kálmán gazdasági tanácsost választották meg. Székács Elemér elnöki megnyitóijában a gazdatisztek mai helyzetével és a nagygyűlés összehívásának szükségességével foglalkozott. Ezután Ringelmann Béla uradalmi ellenőr a kötelező nyugdíjbiztosításról, Baly Kálmán a Fejér- és Tolnamegyei Gazdatiszti Kör elnöke és Fabricius Endre a gazdatisztek hivatalos érdekképviseletéről tartották meg előadásait, amelyeket vita követte. A nagygyűlés végül e tárgyakban egyhangú határozatot hozott, amelyeknek a kormányhoz való eljuttatására az egyesület elnökségét kérték fel. Este a gazdatisztek kedves ünnepségben részesítették a Nemzeti Színházban Rózsahegyi Kálmánt, a Nemzeti Színház művészt, akinek a magyar föld és falu jellemeinek hűséges és művészi alakításai elismerésül búzakalászközből font koszorút nyújtottak át.

FORD HALTENBERGER VILMOS **FORD**
 autorizált Képviselete

Petroleummal. **SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT.** Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. Ár a Triest 561 dollár.

Tel. 66-15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66-15.

Jeszenszky Károly báró halála.

Jeszenszky Károly báró, a földmívelésügyi minisztérium helyettes államtitkára a napokban elhunyt. Jeszenszky Károly a minisztériumnak egyik legértékesebb tisztviselője volt. Mint a lótenyésztési osztály főnöke nagy érdemeket szerzett a tenyésztés fejlesztése körül. A lóversenyügy fellendülése is az ő munkásságának köszönhető. Az elhunyt államtitkár a közéletben jelentős szerepet játszott s mindenki nagybecsülését és tisztelő szeretetét nyerte meg. A budapesti Kerepesi-úti temetőben helyezték örök nyugalomra.

A mezőgazdasági szesztermelők sérelmei.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete az elmúlt héten rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az alapszabálymódosításokon kívül az úgynevezett kerettörvény megváltoztatásának a kérdésével foglalkoztak. Ezzel a törvénnyel ugyanis a mezőgazdasági szeszfőzdek elveszítették a kontingensüket, az ezzel járó alacsonyabb adófizetési kedvezményüket, a termelési jutalmat, amely mintegy kiegyenlítően hatott a napi termelésében korlátozott, drágán termelő és a mezőgazdasági jelleg megóvása végett hat hónapi szeszfőzésre kényszerített mezőgazdasági szeszfőzdek, valamint a nagyipari szeszgyárak között, melyek termelése nincs korlátozva és a nekik jutó keretet bármilyen gyorsan kihasználhatják. Ugyanezzel a törvénnyel az ipari szeszgyárak mintegy harminczter hektoliterrel több szesztermelési kerethez jutottak, mint a volt kontingens és ugyanez a mezőgazdasági szeszfőzdek össztermelési kerete ugyanilyen nagysággal apasztatott az azelőtti kontingenshez képest. A helyzet tehát olyképen jellemezhető, hogy a többtermelés szolgálatában álló mezőgazdasági szeszgyárak, melyek az érvényben levő törvény értelmében elveszítették az összes kedvezményeiket, ugyanígy bíráltatnak el a termelés szempontjából, mint az ipari szeszgyárak, de emellett kötelezve vannak a szesztermelést hat hónapon át folytatni és egy-egy gyár a napi hét hektoliter termést nem lépheti túl. A helyzet annyira válságos, hogy Ujfalussy Dezső dr. indítványára a szeszadótörvény módosításával kapcsolatban kérni fogják, hogy a gyártási jog elvesztése nélkül az egyes mezőgazdasági szeszfőzdek üzemeiket időnkint szüneteltethessék. Ezenkívül elhatároztott egy újabb rendkívüli közgyűlést összehívása, melynek tárgyszorozatára az Országos Szeszértékesítő Rt. ügyrendjének olyan megváltoztatása tűzetik ki, melynek értelmében a mezőgazdasági szesztermelőknek biztosított felmondási jog megkönnyíttetik.

Az esős időjárás kedvező volt a vetésekre.

A földmívelésügyi minisztérium legutóbbi vetésjelentése szerint a meleg és esős időjárás a vetések fejlődésére általában kedvező hatással volt úgy, hogy egyes kisebb kivételektől eltekintve, a mezőgazdasági helyzet ez idő szerint általában kielégítőnek mondható. A repcevetések érdekelben vannak, általában kielégítően fejlődtek és jól kötöttek. Mintegy 139.000 méterháza várható. A búzavetések kedvezően fejlődnek, országos átlagban jó közepes termés várható. A rozsvetések általában jól fejlődtek és országos átlagban ezidőszertől jó közepes termés várható. Az árpatermés országos átlagban szintén jó közepesnek jelezhető. A zabtermés országos átlagban csak közepesnek ígérkezik. A tengeri az utóbbi esős időjárás alatt erőteljesen fejlődik. Az eddigi kilátások szerint elég jó termés ígérkezik. A burgonya az utóbbi időben szintén sokat javult, szép és erőteljes fejlődésű. A kukorépa a kiadós esőkre szintén erőteljes fejlődésnek indult. A kerti vetemények az utóbbi időben igen sokat javultak. Általában jó termésre van kilátás. A rétek kaszálása és a széna gyűjtése folyamatban van. Elég bő termés ad a legelők sokat javultak. A komló fejlődése erőteljes. A köles elég szépen kelt és elég jól fejlődik. A cirok jól és erőteljesen fejlődik. A kender és len jól fejlődik, a dohányपालánták az esők után erőteljes fejlődésnek indultak. A mesterseges takarmányok közül a lóhere és lucerna első kaszálását legtöbb helyütt jó eredménnyel befejezték. A gyümölcsfák közül a kajszinbarackból gyenge termésre van kilátás. A cseresznye és meggy érésben, a termés gyenge közepes. Szilvából helyenként jó, alma, körte és dióból többnyire csak közepes termés várható. A dinnye általában jól fejlődik. A szőlőhajítások növekedése általában mindenütt igen szép haladást mutat. A virágzás folyamatban van. Fűrthozam helyenként kedvezőnek mondható. Egyelőre azonban általában közepes termés várható. A jégverés sok helyen jelentékeny kárt okozott. A peronoszpóra szörványosan fellépett.

Aki ad valamit fogai szépségére és hogy a szája illatos legyen, Ámor fogkrémet használjon. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta utca 2. sz. Budapest.

Megszűnt a Közélelmezési Tanács.

A kormány az Országos Közélelmezési Tanácsot megszüntette. A közélelmezési ügyek irányításával, illetve július 1-től kezdve a közélelmezési miniszteri állásnak megszüntetése folytán a közélelmezési ügyek felszámolási teendőinek vezetésével pedig Prónay György báró államtitkárt bízta meg.

Június 30-án gyapjúárverés lesz Debrecenben.

A debreceni országos gyapjúárverést — amelyen mintegy 1400 méterháza elsőrendű gyapjú kerül eladásra — a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felügyeletével folyó hó 30-án délután 3 órakor tartják meg és máris igen sok jelekkel gyáros jelentette be részvételét az árverésen. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a Debreceni Gyapjúárverési vállalat Központi irodája (Közgazdasági Bank és Váltóüzlet R.-T., Debrecen, Ferenc József-út 59. Telefon 60.

A legifjabb műkedvelők.

Képünk Gönczy vadaspusztai szőlőkezelőt és családját ábrázolja. Gönczy harminc esztendeje szőlőkezelője és gazdasági vezetője Csanak János birtokának, de elfoglaltsága mellett nem feledkezett meg a falu kultúrájáról való munkálkodásról sem. Egyesületbe tömörítette a fiatalokat és lelkes fíradózatát siker koronázta: a vadaspusztaiak ma már a falvak műkedvelőinek élén járnak. Gyermekei a műkedvelő előadások legifjabb szereplői.

Meghosszabbították a vidéki lakásépítési akció jelentkezési határidejét.

Az állami lakásépítő akció elején örvendetes lendület kapott lábra a vidéki városokban és községekben az építkezés terén s a vidékre fenntartott kedvezmény, nevezetesen a nagy adókedvezmény, szemmeláthatóan felvirágozó magánépítkezésre serkentette a közönséget. A Lakásépítési Állandó Bizottsághoz benyújtandó irányú kérvények határideje, mint ismeretes, már lejárt, de a nagy érdeklődésre és tekintettel arra, hogy ez év elején a vidéken számos építkezést kezdtek meg, amelyet az építetők szeretnének az állami akcióba besoroztatni, a kormány elhatározta, hogy a vidéki magánlakás-építetők részére a jelentkezési határidőt meghosszabbítja július 15-ig. Eszerint tehát mindazok a vidéki építetők, akik állandó lakás céljaira szolgáló önálló új lakásokat építenek, a házadó és a megállapított kincstári részesedés alól való mentesítését biztosíthatják a maguk számára azáltal, ha építkezéseiket július 15-ig a lakásépítési külön tevékenység keretében besoroztatni kérik. A jelentkezés aztán is a népjóléti minisztériumnál történik, akár egyéni részről, akár pedig az egyes vidéki állami építészeti hivatalok részéről. Mindenesetre előnyös, ha a kérvényezők tekintettel az amúgy is rövid lejáratú határidőre, kérvényeiket személyesen nyújtják be a minisztériumban.

Az amerikai bevándorlási törvény, szigorítása. Az észak-amerikai Egyesült-Államokban megszigorították a bevándorlást. Az új törvény a sárga fajt (a japánt, kínait) kizárja a bevándorlásból. Emiatt a japánok és kínaiak bojkottmozgalmat kezdtek Amerika ellen. A bevándorlás megszigorítása annyit jelent ránk nézve, hogy amíg eddig Magyarországból 5700 ember vándorolhatott be, ezentúl csak 488 magyar embert engednek letelepedni.

Nagy többségben földmivest avattak vitézzé. A mult vasárnap szívet-lelket gyönyörködtető ünnepség keretében ütött vitézzé a kormányzó kétezernél több magyart, aki a háborúban vitézül viselkedett. Nem érdektelen, hogy a vitézeknek 70 százaléka gyalogos volt, a lovasságra 9, a tüzérekre 8, egyéb fegyvernemre 2 százalék esik. Jellemző, hogy a vitézek *nagy többségben földmivesek.* Ugyanakkor, amikor tisztviselő 12, vasutas és postás 8, iparos és gyári munkás 10, kereskedő 2 százalék, *földműves 57 százalék.* A kormányzó a vitézekhez intézett beszédében kijelentette, hogy akik a tekintély elvét megtagadják, az összeomlás felé sodorják az országot. Felhívta a vitézeket, hogy legyenek ezentúl is elsősk a példaadó munkában, mint ahogy elsősk voltak a harcokban. A kormányzó a rokkant vitézeket megszólította és családi körülményeiről érdeklődött.

Hősök emlékezete. Kiskunlacházán, mult vasárnap fényes ünnepség keretében leplezték le a hősök emlékoszlopát. A leplezési ünnepélyen megjelent *József Ferenc* királyi herceg, *Pintér Elemér* szárnysegéd kíséretében, továbbá *Preszly Elemér*, Pestvármegye főispánja, *László* tábornok a honvédelmi miniszter képviselőjében és *Kiss Tibor* főszolgabíró. Az ünnepi beszédet *Szabó Balázs* lelékes mondotta. Ezután *József Ferenc* királyi herceg szép beszéd kíséretében engedélyt adott a szobor leplezésére, amelyet elsőnek 6 koszorúzóit meg. A Heves vármegyei Nemes Besenyőtelek községben ugyanazon vasárnap leplezték le a világháborúban elesett 125 hős emlékoszlopát. Az ünnepségen megjelent *Mayer János*, a kerület nemzetgyűlési képviselője, *vitéz bobori Bobory György* dr. főispán, *Isaák Gyula* alispán, a Vitézi Szék részéről *vitéz Tófalussy Imre.* Az ünnepi beszédet *Minka Imre* dr. törvényszéki bíró mondotta. *Mayer János* nemzetgyűlési képviselő a hazaszeretetről és a hősök emlékének istápolásáról tartott lelkes beszédet.

Bia és Páty ötvenmilliárdos kárt szenvedtek. A június 13-án elpusztult Bia és Páty község nyomorba jutott lakosai iránt az egész országban nagy részvét nyilvánul meg. A kormány ötvenmillió korona gyorssegélyt juttatott az inségesekeknek, a főváros és a Hangya központ 10—10 millió koronával iparkodott pillanatnyilag is enyhíteni az éhínségen. Sok község munkaerővel, élelmiszerral és pénzzel támogatja a biaiakat és pátýiakat, de a társadalom megmozdulásának nagyobb eredményei csak ezután várhatók. A két község ötvenmilliárdos kárt szenvedett s a lakosok házaikat a maguk erejéből sohasem tudnák felépíteni. Jóllehet az egész ország sokat szenvedett az utóbbi napokban az elemi csapásoktól, mégis nem szabad megfeledkezniük azoknak, akik ezek alatt a napok alatt csak kisebb kárt szenvedtek, a biaiakról és pátýiakról, akik mindenüket elvesztették. A két község igen sokat szenved az időjárás miatt is, mert fedél híján a szabadban kénytelenek tölteni az éjszakát s igen sok közöttük a beteg. A mult heti nagy esősézek alatt azok a házak is erősen megrongálódtak, amelyek a június 13-iki vihar alkalmával csak kevésbé sérültek meg. A romok eltakarításában utászatonak voltak segítségükre a község lakosainak s a kormány rövidesen *hatszázmillió állami kölcsön*rel járul hozzá az elpusztult otthonok újjáépítéséhez.

A kecskeméti Petőfi-emléktábla. A kecskeméti Petőfi emléktáblát a Luther-háznak a Szabadság-térre néző falában helyezték el s június 11-én leplezték le. Ünnepi beszédet *Pekár Gyula* és *Sárkány Béla* mondott. Az emléktábla felirata a következő: *E ház helyén állott evangélikus egyházunk, iskolája, melyben Petőfi Sándor az 1828—30. években a betűvetést tanulta.*

Megdrágult a dohány. A dohányárak drágulása folytán az új árak a következők: A *dohányok* közül: Legfinomabb török 100 gramm 80.000, finom török 25 gramm 10.000, finom Hercegovina 6000, középfinom török 5000, Balkán 4000, legfinomabb magyar 2800, finom magyar 1700, középfinom magyar 1400, hazai pipadohány 1200, kapadohány 1200, magyar pipadohány 1000, kiváló finom magyar szivarkadohány 100 gramm 14.000, legfinomabb magyar pipadohány 9000 korona. *Szivarok:* Regalitis 1 darab 3000, Trabucos 2300, Britannica 3000, Millares 2200, Cuba Portorico 2000, Rosita 1200, Portorico 1100, Cigarillos 600, Pannonia 450, vegyes külföldi 1000. *Szivarkák:* Nilus szópka nélkül 1000, szópókával 600, Stambul 1000, Memphis 700, Mirjam 500, Király 350, Hölgy 300, Hercegovina 300, Symphonia 350, Duna 150, Dráma 250, Magyar 150 korona.

A Népszövetség magára vállalja a felelősséget Magyarország újjáépítéséért. *Benes* cseh külügyminiszter elnöklelte alatt a mult szombaton ült össze Genfben a Népszövetség, hogy tárgyalja a magyar szanalás ügyét. *Smith* Jeremiás népszövetségi főbiztos jelentésében megállapította, hogy mindazok a rendszabályok, amelyeket a Népszövetség Magyarországtól kíván, végrehajtottak és egészben a magyar kormány önszántából járt el. A magyar kölcsön kibocsátása céljából a tárgyalások megindultak s minden remény megvan arra, hogy az eredmény kedvező lesz. *Kállay Tibor* volt pénzügyminiszter és *Parmoor* lord szólott röviden, mire a Népszövetség tanácsa tudomásul vette a magyarországi főbiztos előterjesztését és elhatározta, hogy azt továbbítja Párisba a jóvátételi bizottsághoz. Majd határozatot fogadtak el, amely szerint a *népszövetségi tanács magára vállalja a Magyarország pénzügyi újjáépítésére vonatkozó terv végrehajtásáért a felelősséget.* A kölcsönben főképen Anglia, Olaszország, Svédország, továbbá Hollandia, Svájc és Csehország vesznek részt. A kölcsön kibocsátása a legközelebbi időben belül, sőt remélhetőleg *néhány héten belül várható.*

Magyarország 1924. évi atlétikai bajnokságai. Június hó 21-én és 22-én küzdöttek atlétáink Magyarország 1924. évi atlétikai bajnokságaiért. Sajnos az esős időjárás folytán meglapult pályán a versenyzők nem fejthették ki, képességeiket és így egyetlen országos rekord sem született. Bajnokok lettek: *100 méteres síkfutás:* Gerő Ferenc 11 mp. *Súlydobás:* Bedő Pál 13 m. 74 cm. *110 méteres gátfutás:* Muskát László 15.8 mp. *Magasugrás:* Gáspár Jenő 186 cm. *Diszkoszvetés:* Toldy Sándor 42 m. 76 cm. *1500 méteres síkfutás:* Beczky Lajos 4 p. 16.8 mp. *400 méteres síkfutás:* Kurunczy Lajos 50.4 mp. *Hármasugrás:* Somfay Elemér 14 m. 05 cm. *200 méteres gátfutás:* Somfay Elemér 26.4 mp. *Kétszáz méteres síkfutás:* Gerő Ferenc 22 p. 3 mp. *Távolugrás:* Haluska József 6 m. 99 cm. *Gerelyvetés:* Csejthey Lajos 54 m. 77 cm. *400 méteres gátfutás:* Somfay Elemér 57 mp. *800 méteres síkfutás:* Benedek János 2 p. 06 mp. *5000 méteres síkfutás:* Grosz István 15 p. 56.8 mp. *Rúdugrás:* Hadházy Dezső 3 m. 40 cm.

Júliustól kezdődően magasabb illetéket kapnak a hadi-sérültek. A Kiszgazdapárt utolsó értekezletén behatáron foglalkozott a *rokkantüggyel* és tizenkéttagú bizottságot küldött ki a kérdés rendezésére. *Oberhammer* Antal, a bizottság előadója, a bizottság utasítása alapján a terket kidolgozta és eljuttatta a kormányhoz s a pénteki minisztertanács már foglalkozott is az ügygel. Előreláthatólag *július elsejétől kezdődőleg a hadirokkantak, hadiárvaik és hadiözvegyek az eddigi segély kétszeresét kapják.* A minisztertanács foglalkozott a közszolgálati alkalmazottak fizetésének rendezésével is, végleges döntés azonban ebben a kérdésben még nem történt.

Ásatások a mohácsi csatatéren. A mohácsi csata négyszáz-éves évfordulója a jövő évi augusztus 9-én lesz. Ebből az alkalomból országos gyászünnepséget rendeznek. Klebelsberg kultuszminiszter vállalta az országos bizottság elnökségét. Az ünnepség programjának kidolgozását Lukinics egyetemi tanárra bízták. A kultuszminiszter a csata színhelyén ásatásokat akar rendezni és Frigyes királyi herceg, akinek birtokai a csata színhelyén terülnek el, az ásatásokhoz hozzá is járult. A mohácsi katolikus egyház község mozgalmat indított, hogy a csata emlékére fogadalmi templomot létesítsenek. *Zichy Gyula* gróf megyéspüspök hozzájárult, hogy az úgynevezett püspöki templomot lebontsák és anyagát felhasználják a fogadalmi templom építésére. A templomot a mohácsi Széchenyi-térre tervezik, ahol egy év múlva be is akarják fejezni építését.

Kicsérlették a magyar-román politikai foglyokat. Bihar-keresztesen a mult héten ment végre a magyar-román fogoly-csere. Magyarország egyelőre tizenegy politikai vétségért elítélt foglyot kapott s ennek ellenében Magyarországon elítélt hét románót adott ki. Az átadás minden külsőség nélkül folyt le. A hazatért magyar politikai foglyok névsora a következő: *Biró* Zsigmond, *Elekes* Dénes, *Hamzi* Miklós, *Jakab* Dániel, *Lango* Márton, *Nagy* Gáspár, *Nagy* Mihály, *Sóki* Mihály, *Szentéssy* Ferenc, *Szép* István és *Vörös* Károly. A foglyokat Bihar-keresztesen hozzátartozóik várták. Püspök-ladányon pedig a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének ottani csoportja vendégelte meg őket.

Papi szabó! *Szovik József* reverenda- és cimadakesztő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Katholikus nagygyűlés Balassagyarmaton. Mult vasárnap volt a második katolikus nap Balassagyarmaton. *Csernoch* János bíboros hercegprímás a plébániatemplomban fényes papi segédlettel ünnepi szentmisét celebrált, a főgimnázium udvarán pedig *Hanauer* István váci megyéspüspök tabori misét tartott és megáldoztatta a híveket A délelőtti folyamán Balassagyarmatra érkezett *Vass* József kalocsai nagyprépost, népjóléti miniszter és *Ernszt* Sándor pápai protonotárius is. Tizenegy óraker a főgimnázium udvarán férfigyűlés volt, amelyen *Jeszenszky* Kálmán pápai prélátus megnyitó szavai után *Hanauer* István püspök, *Scitovszky* Béla, *Ernszt* Sándor, majd *Vass* József miniszter tartottak az egybegyűlések előtt beszédet. Végül pedig a Himnusz énekelték el. Délután körmenet volt, amelyet *Csernoch* János hercegprímás vezetett.

Ügynökök rontják el a matyó művészetet. *Soldos* Béla dr. miskolci főispán mozgalmat indított a matyóhimzés megmentése érdekében. Erre nagy szükség van, mert az utóbbi időben az *ügynökök* nemcsak, hogy *éhbéért dolgoztatták a mezőkövesdi aszszonyokat, hanem a matyóhimzés művészi munkáját elrontották más egyéb himzési módok vegyítésével.* A mezőkövesdi művészet megmentése az ország közös érdeke, annál is inkább, mert a csonka országban nincs más hely, ahol a népművészetet oly mértékben és oly nagy sikerrel ápolják, mint épen a matyó vidéken.

Herriot az új francia miniszterrelők. *Doumergue* francia elnök *Herriot*-t bízta meg kormányalakítással, aki egy nap mulva már be is mutatta az új kabinetet. A francia kamarában a kormánynyilatkozat után megindult vita folyamán szokatlan jelenetek zajlottak le. Amióta ugyanis a szociáldemokraták jutottak többségbe, azóta olyan útszéli hang honosodott meg a kamarában, amelyre azelőtt nem volt példa. A pénteki ülésen a képviselők verekedtek is. Ugy látszik, az új többségi pártnak ez a programja.

Elraboltak egy olasz szociáldemokrata képviselőt. *Matteotti* olasz szociáldemokrata képviselő eltűnt Rómából s kiderült, hogy politikai ellenfelei rabolták el s minden valószínűség szerint meggyilkolták. A képviselő holttét eddig nem sikerült megtalálni. A gyilkosság gyanújával terhelt többeket letartóztattak, mások viszont külföldre menekültek. *Matteotti* esete részleges kormányválságot is idézett elő, de *Mussolini* pozíciója nem ingott meg. A fasizmus ellenségeinek nem sikerült *Matteotti* eltűnéséből olyan politikai tőkét kovácsolni, amely a győzedelmes fasizma uralmat megdönthetne volna.

A bányászok sztrájkja számos munkás kenyéreltelenségét idézte elő. A hosszú ideig tartó bányászsztrájk folytán nagymennyiségű széntermelés maradt el. A szociáldemokrata munkások sztrájkja most magát a munkásságot érinti a legkellemelenebbül, mert a *legtöbb gyárüzem szénkészletei elfogytak, utánpótlásról nem lehet gondoskodni egyhamar a természetben beállott zavarok miatt s így a gyárak nagyarányú üzemszünetre kényszerültek.* Ezáltal számos munkás marad kenyér nélkül.

Lélekvesztőn az Océanon át. Honolulu-ból egy vallási rajongó útra kelt egy bárkán, amelyet önmaga készített, hogy eljusson a Szentföldre. *C. Sparks* a neve a merész vállalkozókan. Honolulu-ba a Pacific-gőzös fedélzetén érkezett meg egy árucsomagban. Ő maga adta fel a csomagot, mint teherárut, mielőtt azonban a hajó célhoz ért volna, rájöttek a turpisságára s csalásért *börtönbe vetették.* Később, amikor kiszabadult, ácsunkát kezdett. Már ekkor állandóan azzal a gondolattal foglalkozott, hogy ellátogat a Szentföldre s ecéliből összekuporgatott garasából megvásárolt egy halászbárkát. Ismerősei azonban felvilágosították, hogy ez a gyenge jármű nem bírja el a hosszú tengeri utat. Ekkor támadt a gondolata, hogy önmaga készít egy tengeri járművet, aminek segítségével eljut a Szentföldre. *Sparks* sem térképet, sem horgonyt, de még egy apró dejeljtűt sem vitt magával. Ehelyett száz napra való ételmelet és édesvizet vitt magával a hosszú s bizonytalan tengeri útra a merész vállalkozó. Hajózási szakértők szerint nem lehetetlen, hogy a rajongó csakugyan partot is ér a Szentföldön.

A Schadek Antal-féle epegyógyaszpann és comedo arcvíz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ,** májfolt és bőrelszineződés ellen egyetlen szer a Pigment-kenőcs. **A SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdűvé, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermében, VII., Váci-u. 12. félemelet.

OLVASÓINKHOZ!

A „*Vasárnap*” nem az üzleti haszonért, nyereségért, hanem önzetlen, ideális célokért, a magyarság jobb jövőjéért, boldogulásáért küzd. Épen ezért igen gazdag tartalommal jelenik meg s a szórakoztató, mulattató cikkeken kívül igen értékes — a többtermelés titkait fejtegető — gazdasági cikkeket közöl.

Július 1-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalmat, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „*Vasárnap*”-ra.

A „*Vasárnap*” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „*Vasárnap*” a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
lélévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése június 30-án lejár, hogy előfizetésüket a csatlót befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Mutatványszámot ingyen küld

A „Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Borzalmas rablógyilkosság Pestszentlőrincen. Az elmúlt héten borzalmas rablógyilkosságot fedeztek fel a pestszentlőrinci állami barakkokban. Itt lakott *Simán* Endre dr. hírlapíró 59 éves édesanyjával, *Simán* Istvánnéval. A barakkok lakói fűtszagot éreztek *Simánék* lakásából s mikor az ajtót fölfeszítették, az asszonyt fiával együtt meggyilkolva találták a szobában. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely a legszélesebbkörű nyomozást indította meg a bűnyügyben. Az első nyomot egy kis fiú szolgáltatta, aki azt mondta, hogy «*a Józsi bácsi is itt volt, de nagyon megijedt és elszaladt.*» A detektívek érdeklődni kezdtek a «*Józsi bácsi*» iránt, aki-ről megállapították, hogy *Lukosicz* József 22 éves, állásnélküli hentessegéd s az elmúlt héten segített *Simánék*nak a költözökésben. Minden gyanú reaterelődött s a detektívek valóssággal megszállották egész Pestszentlőrincet. *Lukosicz* este tért haza s akkor a detektívek letartóztatták. Lakásán megtalálták a meggyilkolt *Simán* Endre ruháit. *Lukosicz* bevallotta, hogy ő verte agyon fejszével *Simán* Endrét és édes- anyját s azzal védekezett, hogy tettét nyomorában követte el.

Aki betegágyában tett érettségi. A kötelességtudás példáját adta *Pécs* Stankovics Gyula nyolcadikos főrealista, akit tudóvsze ágyhoz kötött, de azért szorgalmasan tanult s most azt kérte, hogy betegágyában érettségizhessen. A vizsgáztató tanárok erre *Benisch* Artur dr. érettségi biztossal és *Horváth* Viktor igazgatóval megjelentek a beteg fiú lakásán és a súlyos betegségeben is kötelességtudó ifjút betegágyán levizsgáztatták. Az érettségi vizsga sikerült és az ifjúnak most minden igyekezete az, hogy egészségét visszanyerje.

Az «Ecclesia» harangjairól. T. «Ecclesia-Harangművek» R. T. Igazgatóságának, Budapest. A harangok összhangzó szava győnyörű; a küldött szerelő úr nagyszerű ember: lelkiismeretes buzgósággal, tüneményes ügyességgel végezte nehéz dolgait; a szállítási terminus pontos betartása hódolatos tiszteletet érdemel. Mind-ezekért ezer hála az Ecclesiának, hogy szegény Egyházközségünk már a Pünkösdi fölséges ünnepre hozzájutott régóta epedve várt új harangjaihoz. Nagybarátság, Győr-m. 1924. június 14. Kiváló tisztelettel *Szemethy* Sándor s. k. plébános.

Amikor halott soffr veti az autót. A Margit-hídnál posztoló rendőr észrevette, hogy egy szágludó autót nem tért ki a kocsi elöl és miután nagynehezen sikerült az autót megállítani, még mielőbb nagyobb szerencsétlenség elidézett volna elő, a tulajdonos, a «Keményseprő-venéglőse és felesége, legnagyobb meglepetésükre konstatálták, hogy Práger Géza soffor holtan fekszik az autót kormányánál. A soffort, akit valószínűleg szívizélhűdés ért, a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

A LEGGAZDAGABB EMBER

REGÉNY ★ IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(9. folytatás.)

A főkinctárnok szavai után a főpap átnyújtotta a papirusztekercset. A fáraó szétteregte és futó pillantást vetett a rajzra.

— Idegen szem elől elrejtették? — kérdezte azután.

— Ó, isteni fáraó — felelte mély meghajlással a főkinctárnok — a sólyom szeme sem venné észre, hogy hol vájták ki az üreget. Még e rajz, melyet igazságosztó kezében tartasz, sem árulja el a helyet, nehogy valaki megtudhassa kincseid rejtekét. De a sziklák között van egy különös formájú nagy sziklafok, olyan, mint egy hatalmas majomfej, attól tíz lépésnyire balra nyitottuk meg a hegy oldalát...

A fáraó intett s a két ember elvonult.

Merenptah egyedül maradt s lehajtva fejét, hosszan elgondolkozott. Nehéz sóhajtasók szakadtak fel melléből, mert noha ifjú volt még, máris halalos kór volt benne. A varázspap, aki bölcs és tudós volt, mint maga Imhotep, a gyógyító isten, megmondotta, hogy a fáraót rossz szellem ragadta meg. A szívében fészkelte a rossz szellem, onnan kínozza a fáraót, aki sokszor összeesett nagy fájdalomában. A gonosz démon összeszorította s hegyes körmeivel karmolta a fáraó szívét s eddig nem sikerült onnan kiűzni, noha az orvosok minden lehetőséget elkövettek, hogy a fáraót megszabadítsák tőle. De nem használt a csodatevő Sznut-növény sem, mely a földön kúszik, virágja olyan, mint a lóbusz s levelei olyanok, mint a fehér fa. Az egyik orvos a csillagokból kiolvasta, hogy a fáraó csak Sziena mellett Ab-szigeten, az elefántcsontszigeten gyógyulhat meg, lejött tehát ide. Itt zenével és lármával igyekeztek elűzni tőle a rossz szellemet. A hadsereg «első főparancsnoka» egy rabszolgával ajándékozta meg, Neku nak hívták a rabszolgát. Nubiából való volt és sok olyan dolgot tudott, ami földéríthette a fáraót. Tudott a fején állni, a kezein járni, egy lábón szélesebben forogni, minden állat hangját tudta utánozni s szemeivel oly furán pislogott, hogy mindenki nevetett, aki látta. A fáraó megkedvelte és «a fáraó legfőbb mulattatója» címet ajándékozta neki.

Sok mulatságos órát szerzett Neku a beteg fáraónak, de az csak nem tudott megszabadulni a szénvedésektől, melyeket a szívében ülő gonosz lélek okozott. A fáraó érezte, hogy minden pillanatban eljőhet az a pillanat, melyben útra kell kelnie Ozirisz birodalma, a halottak országa felé. Sokat foglalkozott ezzel a gondolattal. Szomorúan látta, hogy az országot idegen ellenségek gyűlölete fenyegeti, akik csak arra várnak, hogy a győzelmes Merenptah lehunyja a szemét s akkor délről is, keletről is megrohanják a Nilus szent völgyét. A fáraó látta, hogy a birodalom, melynek nagyságát oly diadalmasan meg tudta őrizni, az ő halála után nem tud majd ellenállni e támadásoknak. Vad idegen csapatok özönlik majd el Egyiptom földjét, legázolják a vetéseket, lerombolják a fényes templomokat, kirabolják a sírkamrákat s rabszolgaságba hurcolják a nőket és gyermekeket. Bosszújuk semmit és senkit sem fog kimélni.

Merenptah meg akarta menteni a királyi kincseket, el akarta rejtani, hogy sohase találják meg a rabló idegenek. Főkinctárnoka és a főpap elvégezték e megbízást, a kincseket eltüntették. Nem maradt semmi nyomuk a kis papirusztekercsen kívül, mely megőrizte a kincseket rejtő sziklaüreg rajzát.

Merenptah egy pillantást vetett erre a sárgás, zörgő papirusztekercsre.

— Ime, minden gazdagságom, hatalmam, — mondta magában. — Ha láng fölé tartom, a tűz elemésztí, ha vízbe vetem, a habok lemoszák róla a festéket, s akkor semmivel lesz ez is...

Hirtelen föle melkedett arany trónusán és elhagyta a termet. Kiment a palota terraszára s

onnan bámulta a szent folyót, a Nilust, mely Egyiptom bőségét adományozza.

Ott folyt lábai előtt a folyó, a Hapi, ahogy Egyiptomban nevezték. Kék hullámai csillogva táncoltatták a napfényt, a parti sás között karcús ibisz-madarak lépkedtek s a lóbuszok fehér virágai mint óriási gyöngyszemek ragyogtak. A fáraó szíve megtelt gyönyörűséggel s ajkai hangtalanul sutogni kezdtek a legszebb Nilushimnusz, melyet az udvari írók írtak:

— Hapi, istenek atyja, Egyiptom táplálékának bősége, akitől nyeri mindenki élettlen tartását, akinek útján gazdagság hever, akinek ujjai között van a bőség, akinek megérkeztekor örülnek az emberek, Te, az egyedüli, aki önmagát teremti, anélkül, hogy tudnák, honnan jössz, — imáadás neked! Ha elérkezett a rejtekdéből való megjelenés napja, mindenki örövend. Mert te vagy a halbőség és a gabona ura, Egyiptom bőségének adományozója...

Karját kitárta a folyó felé, mintha magához akarta volna ölelni. Szemét lehunyta s úgy érezte, hogy e pillanatban boldogság önti el egész lelkét.

Hirtelen megrezzent. Lépteket hallott. Hátrafordult s elmosolyodott.

Neku állott előtte, a fején.

— Mit akarsz? — kérde a fáraó.

— Semmit, uram — felelte Neku, anélkül, hogy különös helyzetét megváltoztatta volna — csak gondolkodom, hogy milyen fura így a világ. Úgy találom, uram, hogy nem érdemes fennen hordani a fejet, mert jobban látom a lábadat, mint fényes homlokodat.

Aztán hirtelen talpra szökött.

— Bizony, uram, érdemes néha így is nézni az emberek — mondta mélyen meghajolva a fáraó előtt.

Azt hitte, hogy felderítette urát, de szomorúan látta, hogy a fáraó arca elborult.

Neku a legmulatságosabb fintorokat csinálta, szemével sűrűn pislogott s szemöldökét úgy felhúzta, hogy mindenki mosolygott volna, ám Menapteh tekintete komoly maradt.

— Uram, — tört ki Nekuból a kétségbeesés — rossz kedved van s látom, terhedre vagyok! Bocsáss meg, hogy megzavartalak...

— Nem haragszom rád, Neku — mondta halkan a fáraó és hangjában szomorúság rezgett. Tudom, hogy szeretsz engem és mindent elkövsz, hogy vidám legyek. De lásd, most is igazat mondtál és az igazságok sokszor elszomorítják az embereket.

— Ó, mekkora bűnt követtem el...

— Semmit, csak igazat szóltál. Nem érdemes fennen hordani a fejet... Nem érdemes! Te csak rabszolgám vagy, de okosabb dologra tanítottál, mint valamennyi tanácsadóm együttvéve. Kívánd tőlem, amit akarsz, megadom, bármilyen is az. Kívánd, hogy kincseid legyenek, megajándékozlak velük. Kívánd, hogy visszaadjam szabadságodat, visszaadom...

— Ó, csak ezt ne! — kiáltott térdre hullva Neku és átkarolta a fáraó lábát. — Ne küldj el magadtól, uram, ne küldj el! Katonáid megölték szüleimet, kiirtották törzsemet, mit kereshetnék hazámban? Te jó voltál hozzám és én szeretlek, mintha atyám lennél.

Könnyei végigfolytak arcán és a fáraó lábára hullottak. Menapteh hosszan elnézte Neku arcát, mintha a bánatában akart volna olvasni, aztán feléje nyújtotta kezét.

— Kelj fel, fiú, — mondta jószágon — nem vagy többé rabszolga, barátom vagy.

Neku elkapta a fáraó drágaköves gyűrűkkel ékesített ujjait és hosszan megsókolta. Aztán felugrott és táncolva, óriási ugrásokkal elrohant...

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

E d

(Beküldte: B. Tóth Sándor Szabad-szállásról.)

2. Szólagrejtvény.

duc duc

(Beküldte: Wiesenbacher László Tatóról.)

3. Betűrejtvény.

Ádám, Ottó, Károly, Rezső, Szilveszter

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva férfinévet nyerünk.

(Beküldte: Hostyánszky András Fadról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 28-ik számunkban közöljük.

A 22. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Hattyú.**
2. Talány: **Ahol nincs, ott ne keress.**
3. Betűrejtvény: **Megtört remények.**

Megfejtették: Somodi János, Marosi Ferenc, Takács János, Batta Pál, Pánczél Rezső, Kovács Margit, Hlavicsya Alajos, Petrőczy János, Kriván Sándor, Kálmanchei László, ifj. Éva Béla, ifj. Borsy Jenő, ifj. Spissák János, ifj. Ritecz István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Somodi János (Abony), Kriván Sándor (Csanádpalota), Takács János (Berettyó-újfalu), ifj. Éva Béla (Szabadszentkirály), Kovács Margit (Szentés).**

A 23-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Barátnök.

— A vőlegényem addig vár az esküvővel, míg a lakáshavától egy háromszobás lakást kapunk.

— Na látod! Mindig mondtam, hogy nem fog elvenni!

Iskolában.

Tanár: Mit tudsz fiam Zrínyi Miklósról?

Nebuló: Sok szépet és jót.

A tőzsde körül.

Sibertársaságban arról panaszkodnak, hogy milyen rosszul állnak a papírok a tőzsdén.

— Az árfolyamok minden nap esnek öt-tíz százalékot — sírja az egyik.

— Még utóbb annyira leesnek a papírok, — szól közbe valaki — hogy vagyonunk annyit lesz, mint amennyit bevallottunk adóban!

A felfüggesztés.

Valami apró-cseprő vétséget követett el a cigány és a bíró enyhe ítéletet szabott ki rá.

— Egyheti fogház — hirdeti ki a bíró — és az ítéletet felfüggesztem.

— Fellebbezsek! — mondja a cigány.

— Miért? Sokallod az egy hetet?

— Dehogy sokállom, tekintetes bíró úr, csak a **felfüggesztésért fellebbezsek.** Hat kis árvám maradna, ha engem felfüggesztenének!

Az irigylett gazdagság.

Jólétéről, gazdaságról beszélgetnek a gyerekek.

— Lássátok — mondja az egyik — a tanító úr egy szem cukorral issza a kávéját, a jegyző úr kettővel, a bérlő úr hárommal. Minél több pénzük van az embereknek, annál több cukorral isszák a kávéjukat.

— Akkor a török szultán biztosan egy egész süveg cukorral keresztül szopogathatja a kávéját — mondja irigykedve egy maszatos kis lurkó.

A jó megfigyelés.

Az idős körorvos a segédjével ellátogat egy beteghez. Megvizsgálja a beteget a körorvos, orvosságot ír, majd ezt mondja:

— Cseresnyét azonban egy darabig nem szabad ennie!

Mikor eltávoztak, a fiatal orvos megszólal:

— Honnan tudta bátyám, hogy a beteg cseresnyét eszik?

— Az ágy alatt cseresnyemagok voltak.

Ezután egy fiatalasszonyhoz kopogtatott be a két doktor.

Az öreg ezúttal a fiatalra bízta a vizsgálatot.

— Az ifjú doktor miután megírta a receptet odaszólt a hölgynek.

— Asszonyom, kevesebbet autózzon ezután!

Eltávoztak. A körorvos kíváncsian kérdezi:

— Honnan tudta, hogy a hölgy autózni szokott:

— Honnan? Hát az ágy alatt volt a — soffőr.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 22-én.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 312.500—315.000, fejeiri megyei és pestvidéki 305—310.000, 79 kg.-os tiszavidéki búza 320—325.000, fejeirmegyei és pestvidéki 315.—317.500, rozs 265—267.500, árpa 290—300.000, sórárpa 315—335.000, zab 320—325.000, tengeri 285—290.000, korpa 210—215.000 korona métermázsánkat. Új búzáért augusztus 15-iki szállításra 76 kgr.-os alapon 265.000 koronát kérnek dunántúli állomáson. Új rozszért augusztus 15-iki szállításra eladó állomáson 220.000 koronát kérnek. Köles 205.000 korona; fehérabb 59.000 korona. Budapest.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökr 16.500—18.500, kivételesen 19—20.000, közepes 13—16.000, gyengébb 8500—12.500, jobbminőségű bika 14—17.000, kivételesen 19—20.000, gyengébb 12.500—16.500, bivaly 8500—12.500, jobbminőségű tehén 15.500—17.500, kivételesen 18—19.000, kicsontozni való marha 6—8500, növendékmарha 8—10.000 kor. kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Kőnyúl 20.600—28.600, közepes 23—24.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1,300.000—1,350.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 1,400.000—1,500.000, lóheremag, nagyaránkamentes 1,600.000—1,800.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 2,300.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 2,200.000—2,300.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1,200.000—1,300.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 1,400.000—1,500.000, lucernamag, nagyaránkamentes 1,550.000—1,700.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 2,300.000—2,400.000, lucernamag vörös ólomzárólt 2,200.000—2,300.000 mák 1,300.000—1,140.000, muharmag 345.000—360.000, napraforgó 350.000—360.000, tatárka 340.000—350.000, tavaszí bükköny 230.000—240.000, tökmag 480.000—500.000 korona métermázsánkat.

Takarmányvásár. Kétszéna elsőrendű ó 150—156.000, másodrendű ó 126—136.000, elsőrendű új (csak jún. és júl.-ban) 126—150.000, másodrendű új (csak jún. és júl.-ban) 86.000—121.000, harmadrendű csomagolásra 76—116.000, nádtavarmány 50.000, lucernaszéna új 120—190.000, alomszalma 40.000—70.000, zsupszalma 110.000—130.000, métermázsánkat, 1 kéve 3¹/₂—4¹/₂ kg. 4—5000, szalmaszecskó 65.000 korona.

Tenyészállatok és jármosókrök. Importált fehér erdélyi jármosókrök 20—22.000, elsőrendű fehér jármosókrök 16—18.000, elsőrendű tarka jármosókrök 15—17.000, friss fejűs és vemhes tehének 15—20.000, 1¹/₂ éves üszök 15—17.000, 1¹/₂ éves tinók 13—17.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjúpiac. Rackgyapjú 20—22.000, uradalmi fésűs és merino gyapjú 35—40.000 korona nyersállapotban kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Vöröshagyma új zöldjével 1500—3000, cékla 8—10.000, fejeskáposzta 20.000, kelkáposzta 5000—16.000, rózsaburgonya kicsinyben 4000, fehérburgonya kicsinyben kilogrammonként 2800, nagyban métermázsánkat 350.000, burgonyaujdonás kicsinyben kilogrammonként 14—18.000, nagyban métermázsánkat 1.600.000, uorka 18—28.000, tök 4—8000, zöldborsó hüvelyes 4500—8000, zöldbab 15—karfiol 20—50.000, spárga 22—26.000, sóska 6—7000, spenót 9—12.000, sampiongomba 45—70.000, alma 35—80.000, dió 36—40.000, cseresznye 7—24.000, meggy 12—18.000, egres 10—18.000, ribizli 12—20.000, eper 40—70.000 korona kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 50—70.000, másodrendű 33.000, harcsa 45—90.000, compo és kárász 30.000 szállít, elsőrendű 35.000—100.000, másodrendű 45—70.000, csuka 35—48.000, kecsge 60—85.000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 60—130.000, tyúk párja 80—140.000, hizott ruca 60—160.000, libamáj 60.000—100.000, lúdszír 58—60—60.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1300—1700 korona.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 6000, tejszínhab 40.000—50.000, tejföl 18—22.000 korona literenként. Vaj 70—100.000, nagyban 60—80.000, chénturó 16—20.000, juhturó 40—50.000, ementáli sajt kicsinyben 80.000, gróji sajt kicsinyben 60—76.000, trappista kicsinyben 45—50.000, nagyban 31—41.000 korona kilogrammonként.

Bor. Vásárlás a belföldi fogyasztás részére mérsékelt mértékben történik. Az árak emelkedő irányt mutatnak, miután az új terméklátások az utóbbi időben fellépett peronoszpora-károk miatt megcsappantak. A kivétel teljesen pang.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 június hó 24-én. 1 drb Napoleon arany 296.200 K, 1 angol font 368.500 K, 1 dollár 85.200 K, 1 francia frank 4520 K, 1 szerb dinár 990 K, 1 cseh szokol 2520 K, 1 osztrák korona 1'19 K, 1 román lei 375 K, 1 olasz lira 3690 K, 1 svájci frank 15.110 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0071¹/₄ svájci frankot fizetnek. — 1 aranykorona = 17.091¹/₂ papirkorona. — **Aranypénzek és nemes fémek:** 20 koronás arany 300.000—320.000 K, ezüstkorona 5900—6.000 K, ezüstforint 16.000—16.500 K.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Bak Imre.**

„Cyclon“ gabona-tisztító-rosták

(propellerrel!) kb. 95 kg. súlyban, 11 szítával. Nagy teljesítőképesség! Elegendő egyszeri felöntés!

Vetőmagválasztásra igen alkalmas!

Ára: ab Budapest 8 mázsa búza.
Dr. VADNAI JENŐ
Budapest, VI., Andrassy-út 83. sz.

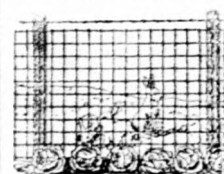
HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságközönség bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban álli kielégíteni.

«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekintélyesebbek

Egyedüli gyártója: **HAIDEKKER SÁNDOR** sodrony-, szövet-, fonat és kerítés-gyára
Budapest, VIII., Üllői-út 48/27.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tüskedrót alkalmi áron.

Eké, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékék, fűkaszalók,

marokrakó és kékekötő aratógépek, löge reblék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és tejgazdasági üstöket

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzőket szakszerűen berendez:

Godra Sándor és Fia rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50—12.

Miképek lesznek erős és egészséges?

Az ideggyengeséget és vérszegénységet, a testi és szellemi kimerülést gyógyítja az életerőt, alvást, étvágyat, illuszogot helyrehozza, erősít, fiatalít, hiszli a nagyhírű Nutrigén idegtápszert. — Egy doboz (50 tabletta) ára 10 ezer korona. Egy kurára kb. huszas doboz (1000 tabletta) kell, ára 140 ezer kor. Aki egy kurára valót rendel, díjlanul kapja a fenti című tanulságos könyvet. Leírás díjlanul! **NUTRIGÉN VÁLLALAT,** Budapest, VII., Kertész-utca 50/II.

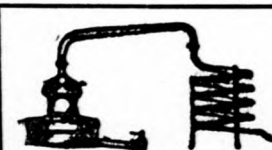

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlős és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Legjobban az jár, aki a „VASÁRNAP“-ban hirdet.

Máthé András
vörösréz-árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket, finomított készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű

szőlőpermetezők

szénkénezőzők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL rézárugyár Bpest, IX., Üllői-út 19.
Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cégfőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „HANGYA“ szövetkezet tagjai

megbízható jóminőségű árút a legelőnyösebb árban vásárolhatnak a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephír, szövet, kész férfi- és nő-ruba, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabóelláték, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműtáruk. 4

Dr. Héray Andor

Ingatlan irodájánál, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. (Nagykörút és Üllői-út sarkánál) eladó birtokok: **Kiskunhalason** nyegvenketholdas tanyabirtok. — **Nógrádban** ötvenholdas, hetvenöt kat. holdas, két-százharmincholdas tanyabirtok. — **Baranyában** 28 kisholdas kitűnő birtok, 16 kishold, gyönyörű bőventermő szőlővel, lakóházzal, bútorzattal, gazdasági épületekkel, teljes szállásügyi és pinceszervezéssel. (Írányára 1 milliórd.) — **Mezőtúr** vidékén, állomásnál 95 holdas szikesmentes, kitűnő talaj, 34 hold öszi búzavetéssel. — **Kisszálláson** tizenhétold föld, melyből körülbelül 3 hold szőlő és gyümölcsös. — **Kiskunhalas** vidékén 25 holdas homokbirtok, épületek nélkül eladó, esetleg bérbeadandó. — **Békésmegyében** 370 holdas prima birtok elcserelehető (dunántúli birtokért) vagy eladandó, vagy bérbeadandó.

Permetezőket

(Vermorel-rendszer) kőgömbös motoros legjutányosabban szállít

Nagy Ignác

Budapest, VII., Károly-körút 9.
Telefon: József 126—128.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.